

Правознавство

Презентація до підручника С. Берендєєва, В. Сергієнка

Цивільне право

Презентація до підручника «Правознавство. 9 кл.» (авт. С. Берендєєв, В. Сергієнко)

Що таке цивільне право

Цивільне право — галузь права, що регулює майнові та особисті немайнові відносини.

Ознаки цивільних правовідносин:

- юридична рівність сторін;
- вільне волевиявлення учасників;
- майнова самостійність;
- добровільність укладання правочинів.

Приклад: купівля товару в магазині.

Майнові та немайнові права

Майнові права

- право власності;
- володіння майном;
- користування майном;
- розпорядження майном.

Особисті немайнові права

- право на честь і гідність;
- право на ім'я;
- право на свободу слова;
- право на таємницю листування;
- авторські права.

Учасники цивільних правовідносин

Основні учасники:

- фізичні особи;
- юридичні особи.

У передбачених законом випадках учасниками можуть бути:

- держава Україна;
- територіальні громади;
- інші суб'єкти публічного права.

Цивільна правоздатність і дієздатність

Цивільна правоздатність

- здатність мати цивільні права й обов'язки;
- виникає з моменту народження;
- мають усі фізичні особи.

Цивільна дієздатність

- здатність своїми діями набувати та реалізовувати права й обов'язки;
- її обсяг залежить від віку особи.

Види цивільної дієздатності

- *Часткова (до 14 років)*
 - ✓ дрібні побутові правочини;
 - ✓ особисті немайнові права на результати творчості.
- *Неповна (14–18 років)*
 - ✓ розпорядження заробітком і стипендією;
 - ✓ відкриття банківського рахунку;
 - ✓ здійснення авторських прав;
 - ✓ інші правочини — за згодою батьків.
- *Повна (із 18 років або в окремих випадках із 16 років)*
 - ✓ самостійне здійснення всіх цивільних прав;
 - ✓ повна відповідальність за свої дії.

Захист цивільних прав

Цивільні права можна захищати:

самостійно;

через суд;

через органи державної влади;

через органи місцевого самоврядування;

шляхом вчинення нотаріусом виконавчого напису.

Як суд захищає цивільні права

Суд може:

- визнати право;
- визнати правочин недійсним;
- припинити порушення права;
- відновити попередній стан;
- відшкодувати матеріальні збитки;
- відшкодувати моральну шкоду;
- визнати незаконними рішення чи дії органів влади.

Позовна заява

Основні елементи позовної заяви:

- назва суду;
- дані позивача;
- дані відповідача;
- обставини справи;
- докази;
- позовні вимоги;
- перелік доданих документів;
- дата і підпис.

Правильно
оформлена позовна
заява є необхідною
умовою розгляду
справи судом.

Право власності

Право власності — право особи володіти, користуватися і розпоряджатися своїм майном відповідно до закону.

Складники права власності:

- володіння — фактичне утримання речі;
- користування — отримання корисних властивостей;
- розпорядження — продаж, дарування, обмін, передача майна.

Суб'єкти права власності

Право власності можуть мати:

- Український народ — природні ресурси держави;
- держава Україна — державне майно;
- територіальні громади — комунальне майно;
- фізичні особи — особисте майно;
- юридичні особи — майно підприємств, установ, організацій.

**Право власності
є непорушним
і захищається
законом.**

Підсумки

- ✓ Цивільне право регулює майнові та особисті немайнові відносини.
- ✓ Правоздатність виникає від народження, а дієздатність залежить від віку.
- ✓ Цивільні права можуть бути захищені самотійно або через суд.
- ✓ Право власності включає володіння, користування та розпорядження майном.
- ✓ Власник повинен здійснювати свої права так, щоб не порушувати права інших осіб.